

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/84/2021
Identifikačné číslo spisu: 1115227830
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2022
Meno a priezvisko: Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1115227830.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Ivany Izakovičovej, spore žalobcu: TERMMING, a.s., Jarošova 2961/1, Bratislava, IČO: 35 972 254, zastúpeného Advokátska kancelária ECKER - KÁN & PARTNERS, s.r.o., Námestie Martina Benku 9, Bratislava, IČO: 35 886 625, proti žalovanému 1/ Bytkomfort - BA, a.s., Železničiarska 18, Bratislava, IČO: 35 736 275, zastúpenému UNITED LAWYERS, advokátska kancelária, s.r.o., Mliekarenská 2, Bratislava, IČO: 36 662 291, žalovanej 2/ O.. V. Č., nar. XX.XX.XXXX, M. X, XXX XX N., žalovanému 3/ L.. V. Č., nar. XX.X.XXXX, M. X, XXX XX N. a žalovanému 4/ L.. N. Č.X., nar. XX.X.XXXX, M. X, XXX XX N., všetci zastúpení JUDr. Líviou Krnčokovou, advokátkou so sídlom 29. augusta č. 5, Bratislava, v konaní o zaplatenie 12.732,97 EUR s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 28Cb/182/2015, o dovolaní žalovaných 2/ až 4/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 17. februára 2021, č. k. 3Cob/232/2019-413, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaných 2/ až 4/ o d m i e t a .
- II. Žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 11.02.2019, č. k. 28Cb/182/2015-324, uložil žalovaným 2/ až 4/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 12 732,97 EUR s úrokom z omeškania vo výške 0,05 % za každý deň omeškania z dlžnej sumy; 1.505,64 EUR od 20.12.2013 do zaplatenia, 1.838,08 EUR od 24.01.2014 do zaplatenia, 1.937,87 EUR od 25.02.2014 do zaplatenia, 1.679,57 EUR od 24.03.2014 do zaplatenia, 270,83 EUR od 17.04.2014 do zaplatenia, 1.326,50 EUR od 25.04.2014 do zaplatenia, 1.034,75 EUR od 23.05.2014 do zaplatenia, 809,99 EUR od 23.06.2014 do zaplatenia, 618,67 EUR od 22.07.2014 do zaplatenia, 622,63 EUR od 18.08.2014 do zaplatenia, 624,- EUR od 24.09.2014 do zaplatenia, 464,44 EUR od 24.10.2014 do zaplatenia, súd žalobu voči žalovanému 1/ zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej 2/ v celom rozsahu, žalobcovi priznal

nárok na náhradu trov konania voči žalovanému 3/ v celom rozsahu, žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému 4/ v celom rozsahu a žalovanému 1/ priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že podaním doručeným súdu dňa 12.06.2012 sa žalobca domáhal, aby súd zviazal žalovaných spoločne a nerozdielne na zaplatenie sumy 12 732,97 EUR spolu s úrokom z omeškania ako aj trovy konania. Žalobca svoj nárok odôvodnil tým, že dňa 14.02.2006 uzavrel ako dodávateľ so žalovaným 1/ ako odberateľom (pôvodne STAROMESTSKÁ, a.s., Bukureštská č. 2, 811 04 Bratislava) (ďalej len ako „správca“ alebo „žalovaný 1/“) Zmluvu na dodávku a odber tepla č. 106850110 (ďalej aj ako len „Zmluva“). Predmetom Zmluvy bola dodávka a odber tepla na vykurovanie, dodávka a odber tepla na prípravu teplej a úžitkovej vody, dodávka a odber vody na prípravu teplej a úžitkovej vody zo zariadenia dodávateľa do odberného miesta odberateľa pre objekt spotreby M. X. Žalovaná pohľadávka vznikla v dôsledku neuhradenia nižšie uvedených faktúr za dodávku a odber tepla vystavených na základe Zmluvy.

3. Súd prvej inštancie v danej veci po uskutočnenom dokazovaní vo veci rozhodol rozsudkom dňa 08.06.2017 tak, že na plnenie zviazal žalovaného 1/ v celom rozsahu istiny 12 732,97 EUR, žalobu voči žalovaným 2/ až 4/ zamietol. Na odvolanie žalovaného 1/ Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 21.03.2018, č. k. 3Cob/177/2017-270 rozhodol tak, že rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Súd prvej inštancie opätovne vec posúdil a zistil, že medzi stranami sporu žalobcom a žalovaným 1/ bol založený záväzkovo právny vzťah podriadený úprave Obchodného zákonníka. Vo vzťahu žalovaného 1/ a žalovaných 2/ - 4/ záväzkový vzťah so zreteľom na osobitnú právnu úpravu zákona č. 182/1993 Zb., o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, súd vyhodnotil zmluvný vzťah založený Zmluvou o výkone správy č. 158/2005 v kontexte právnej úpravy zákona č. 182/1993 Zb., teda ako výkon správy bytového domu. Nehnuteľnosť posúdil konajúci súd za bytový dom podľa zákonnej definície uvedenej v § 2 ods. 2 zákona č. 182/1993 Zb. (ako aj v zmysle listu vlastníctva).

5. Pri rešpektovaní právneho názoru odvolacieho súdu ako súdu druhej inštancie, súd prvej inštancie zdôraznil, že vzhľadom na ukončenie výkonu správy predmetnej domovej nehnuteľnosti žalovaný 1/ nie je pasívne legitimovaný v konaní o úhradu nákladov za dodané teplo a teplú vodu. V dôsledku uvedeného konajúci súd určil za pasívne legitimovaného v konaní o zaplatenie ceny za dodanú službu žalovaných 2/ až 4/ napriek ich argumentácii, že nie sú v slovesnom vyjadrení nájomcami bytov, ale sú spoluvlastníkmi bytového domu, a teda poskytnutú službu nespotrebovali a zároveň nevytvorili spoločenstvo, na ktoré by v zmysle ustanovení § 8a zákona č. 182/1993 Zb., mali prejsť práva a povinnosti po ukončení zmluvného vzťahu so správcom (žalovaným 1/).

6. V uvedenom kontexte okresný súd mal za to, že nie je možné aplikovať právny predpis na ťarchu osoby (žalobcu ako dodávateľa služby), ktorá konanie osoby nevie a reálne nemá možnosť ovplyvniť. Dodal, že v danom čase služba dodávaná bola s tým, že za poskytnutú službu je povinný zaplatiť jej príjemca, teda žalovaní 2/ až 4/ vystupujúci ako vlastníci bytového domu bez ohľadu, či sami službu užívali alebo nie. Argumentácii žalovaných 2/ až 4/ ohľadne nesprávnosti prerozdelenia spotreby, a teda nesprávnosti výpočtu nároku žalobcu ohľadne spotrebovaného množstva energie, konajúci súd uviedol, že túto nesprávnosť namietal žalovaný 4/ oznámeniami zaslanými správcovi mailom z 09.07.2013, 29.06.2012, 15.06.2011, v ktorom uvádzali žalovaní 2/ až 4/ námietky, avšak iné dôkazy na podporu svojich tvrdení nepreukázali. A to ani čo do technického, ani čo do výkonu plynovej kotolne na G. ulici a na M. ulici so záverom, že mailom z 27.08.2014 žalovaná 2/ konajúca za zástupcov vlastníkov BD na M. č. X adresovanej žalobcovi uviedla, že sú ochotní dlžnú sumu za dodávku a odber tepla na vykurovanie a prípravu TUV uhradiť. Na druhej strane v kontexte výpočtu spotreby a následnej fakturácie, žalobca výpoveďou na okresnom súde 20.01.2017 ozrejmil spôsob výpočtu, čo podporil aj preukázaním skutkového stavu listinnými dôkazmi. Preto prvoinštančný súd výpoveďou L. Z.-a aj s ohľadom na vyhlásenie žalovanej 2/ mal za to, že spornosť (resp. vadnosť) výpočtu preukázaná nebola.

7. Súd prvej inštancie ďalej skúmal právne postavenie žalovaného 1/, ktorý namietal svoju pasívnu vecnú legitimitáciu z dôvodu, že v danom záväzkovom vzťahu so žalobcom vystupoval ako správca bytov a nebytových priestorov v zmysle ustanovenia § 8 a nasl. zákona č. 182/1993 Zb., o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, a teda prijímateľom služby boli vlastníci bytov a nebytových priestorov. Z predloženej Zmluvy bolo podľa okresného súdu zrejmé, že žalovaný 1/ ako správca vystupoval ako zmluvná strana so žalobcom ohľadne predmetného plnenia zmluvy. Žalobca, ktorý pôvodne plnil v prospech žalovaného 1/ ako správcu, má podľa okresného súdu zachovaný nárok na odplatu od prijímateľa služby, ak postavenie žalovaného 1/ ako správcu zaniklo. I keď zo Zmluvy o výkone správy č. 158/2005 je uvedené, čl. I, že „správca koná menom vlastníkov a na ich účet v praktických činnostiach v súvislosti s domovou nehnuteľnosťou.“ Vychádzajúc zo znenia § 8a ods. 3 zákona č. 182/1993 Zb., okresný súd uzavrel, že správca nie je pasívne legitimovaný v konaní o zaplatenie dlžnej sumy za obdobie po skončení výkonu správy podľa ustanovenia. Za situácie, že predmetom žaloby je nárok za obdobie, kedy žalovaný 1/ nevykonával činnosť správcu a zmluva bola ukončená z vôle žalovaných 2/ až 4/, zaviazané zo zmluvy by malo byť spoločenstvo, ktorého vznik preukázaný nebol. Vystavenie faktúry na subjekt vlastníkov bytov a nebytových priestorov v zastúpení žalovaného 1/ je podľa konajúceho súdu len účtovný doklad osvedčujúci, že prostriedky na úhradu mohli byť v správe žalovaného 1/.

8. Okresný súd dodal, že za deň ukončenia správy je považovaný deň 30.09.2013, ako je uvedené vo výpovedi zo zmluvy k 01.04.2013. Účastníci zmluvného vzťahu nenamietali existenciu záväzkového vzťahu a nebolo preukázané ani porušenie povinností zo strany žalobcu. Na druhej strane konajúcemu súdu bolo preukázané porušenie povinností zo strany prijímateľa plnenia, ktorými sú žalovaní 2/ až 4/ ako spoluvlastníci bytového domu riadne zaplatiť odplatu za poskytnutú službu.

9. Na odvolanie žalovaných 2/ až 4/, Krajský súd v Bratislave, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom zo dňa 17.02.2021, č. k. 3Cob/232/2019-413 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal voči žalovaným 2/ až 4/ nárok náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. Žalovanému 1/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

10. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd s poukazom na § 387 ods. 1 C.s.p. (nesprávne poukázané aj na ods. 2 cit. ust. - pozn. dovolacieho súdu) uviedol, že súd prvej inštancie na základe správne zisteného skutkového stavu dospel k správne právnemu záveru, avšak nestotožnil sa s jeho právnym posúdením.

11. Odvolací súd s odkazom na § 31 ods. 1, § 32 ods. 1 a 2, § 43, § 51 Občianskeho zákonníka zdôraznil, že medzi spoluvlastníkmi nehnuteľnosti a žalovaným 1/ ako správcou bola dňa 04.01.2006 uzatvorená zmluva č. 158/2005 o výkone správy a údržby domovej nehnuteľnosti, predmetom ktorej bolo podľa čl. I. bod 1 výkon komplexnej správy a údržby, konanie menom vlastníkov a na ich účet v praktických činnostiach v súvislosti s domovou nehnuteľnosťou nachádzajúcou sa v Bratislave na M. ul. č. X. Z článku III. bod 2 písm. f/ Zmluvy /práva a povinnosti správcu a rozsah výkonu správy/ vyplýva, že pod činnosť správcu patrí aj zabezpečovanie služieb spojených s užívaním bytov, a to o.i. aj dodávka tepla a teplej úžitkovej vody. Podľa odvolacieho súdu je nesporné, že zmluva o výkone správy bola uzatvorená podľa Občianskeho zákonníka ako nepomenovaná zmluva a jej predmetom bol výkon správy žalovaného 1/ v mene vlastníkov a na ich účet za podmienok uvedených v zmluve.

12. Z vyššie uvedeného podľa odvolacieho súdu jednoznačne vyplýva, že žalovaný 1/ ako správca konal v mene vlastníkov bytového domu, t. j. žalovaných 2/ až 4/, zabezpečoval v ich mene služby spojené s užívaním bytov, uzavrel zmluvu na dodávku tepla a TÚV v ich mene a na ich účet a sám nebol odberateľom tepla. Z uvedených dôvodov Zmluva na dodávku a odber tepla zaväzuje priamo vlastníkov bytového domu - žalovaných 2/ až 4/ a žalovaný 1/ nie je pasívne vecne legitimovaný. Žalovaní 2/ až 4/ ako vlastníci domovej nehnuteľnosti prijali od žalobcu plnenie /dodávku tepla a TÚV/ s tým, že faktúry vystavené žalobcom ako dodávateľom neuhradili. Preto sú pasívne vecne legitimovaní žalovaní 2/ až 4/ ako vlastníci domovej nehnuteľnosti.

13. Odvolací súd zdôraznil, že žalovaný 1/ ako správca domovej nehnuteľnosti bol splnomocnený žalovanými 2/ až 4/ na zabezpečovanie služieb spojených s užívaním bytov, o. i. aj dodávku tepla a TÚV / § 31 a nasl. Občianskeho zákonníka/. Neobstojí preto tvrdenie žalovaných 2/ až 4/, že konal vo vlastnom mene /§ 32 ods. 1 Občianskeho zákonníka/, nakoľko zo zmluvy o výkone správy a údržby domovej nehnuteľnosti jednoznačne vyplýva, že žalovaný 1/ koná menom vlastníkov a na ich účet.

14. Podľa krajského súdu nie je bez právneho významu ani vyjadrenie žalovaných 2/ až 4/ uvedené vo výpovedi zo zmluvy o výkone správy č. 158/2005, kde žalovaní 2/ až 4/ upozorňovali žalovaného 1/ ako správcu na jeho povinnosti pri ukončení výkonu správy, a to najmä povinnosti uvedené v čl. II bod 2 /o.i., zabezpečenie služieb spojených s užívaním bytov - dodávka tepla a TÚV/a v čl. VI. bod 3 zmluvy.

15. Odvolací súd konštatoval, že aj z e-mailu žalovanej 2/ zo dňa 27.08.2014 /č. l. 117 spisu/ adresovaný žalobcovi vyplýva, že žalovaní boli pripravení dlžnú sumu za dodávku a odber tepla na vykurovanie a prípravu TÚV uhradiť, avšak chceli vyhovieť zákonu č. 431/2002 Z.z., o účtovníctve /návrh dohody o vyrovnaní nebol vypracovaný tak, aby spĺňal požiadavky zákona o účtovníctve/.

16. Krajský súd v Bratislave ďalej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nesúhlasil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že na právny vzťah žalovaného 1/ a žalovaných 2/ až 4/ je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 182/1993 Z. z., o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. S odkazom na § 2 ods. 2 a § 8b citovaného zákona, podľa odvolacieho súdu v prejednávanej veci absentuje subjekt v podobe vlastníkov bytov a nebytových priestorov, na ktorý odkazuje tento zákon, ako aj základný predpoklad, ktorým je vlastnícke právo k bytu alebo nebytovému priestoru v dome. V danom prípade sa podľa odvolacieho súdu jedná o domovú nehnuteľnosť, ktorá je v podielovom spoluvlastníctve žalovaných 2/ až 4/, pričom jednotlivé byty a spoločné priestory v dome užívajú jednotliví nájomníci, ktorí nie sú vlastníkami bytov a nebytových priestorov. Preto mal súd prvej inštancie na daný vzťah podľa odvolacieho súdu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Táto skutočnosť však podľa krajského súdu nemá dopad na vecnú správnosť rozhodnutia okresného súdu, keď súd prvej inštancie správne vyhodnotil pasívnu vecnú legitímáciu, ktorá svedčí žalovaným 2/ až 4/ ako vlastníkom nehnuteľnosti.

17. K žalovaným 2/ až 4/ namietanej spotrebe tepla a teplej úžitkovej vody a nesprávnosti prerozdelenia spotreby odvolací súd v názorovej zhode so súdom prvej inštancie uviedol, že žalovaní 2/ až 4/ v konaní na podporu svojich tvrdení nenavrhli ani nepredložili žiadne dôkazy. V tejto súvislosti súd poukázal na osobný odpočet v dome na M. č. X a e-mail žalovanej 2/, ktorý nie je možné považovať za uznanie dlhu, avšak slúži ako podporný listinný dôkaz žalobcu.

18. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil s tým, že o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 369 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.

19. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaní 2/ až 4/ (č. l. 425 spisu), prípustnosť ktorého odôvodnili ust. § 420 písm. f/ C.s.p., teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa žalovaných 2/ až 4/ ďalej napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.).

20. Žalovaní 2/ až 4/ (v ďalšom texte tiež ako „dovolatelia“) opakovane uviedli, že prejednávany právny vzťah je potrebné posudzovať výlučne podľa ustanovení zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „Občiansky zákonník“), a že pasívne vecne legitimovaný je iba žalovaný 1/, ktorý pri uzatvorení Zmluvy na dodávku a odber tepla č. 1068501100 konal sám za seba, t. j. vo vlastnom mene a na vlastný účet. Dovolatelia dodali, že v danom prípade bolo potrebné rozlišovať medzi dvoma na sebe nezávislými zmluvnými vzťahmi.

21. A to zmluvným vzťahom medzi žalovaným 1/ a žalovanými 2/ až 4/ založený Zmluvou č. 158/2005 o výkone správy a údržby domovej nehnuteľnosti uzatvorenou dňa 04.01.2006 medzi spoluvlastníkmi nehnuteľnosti (v tom čase Hl. mesto SR Bratislava - mestská časť Bratislava - Staré Mesto so spoluvlastníckym podielom 24/48 a A. W. V. Č. s manželkou O. V. Č. so spoluvlastníckym podielom 24/48).

22. A zmluvným vzťahom medzi žalobcom a žalovaným 1/ rade založený Zmluvou na dodávku a odber tepla č. 1068501100 uzatvorenou dňa 14.02.2006 medzi žalobcom ako dodávateľom, a žalovaným 1/ ako odberateľom. Odvolatelia zdôraznili, že zo Zmluvy na dodávku a odber tepla č. 1068501100 ani z označenia jej zmluvných strán nevyplýva, že by žalovaný 1/ konal ako zástupca (splnomocnenec) žalovaných 2/ až 4/. Ako odberateľ - kupujúci bol v Zmluve na dodávku a odber tepla č. 1068501100 označený: STAROMESTSKÁ, a.s., Bukureštská č. 2, 811 04 Bratislava, zastúpená Jozef Rybár, predseda predstavenstva, IČO: 35 736 275 (neskôr žalovaný 1/ zmenil obchodné meno a sídlo na Bytkomfort - BA, a.s., so sídlom Železničarska 18, 811 04 Bratislava) s tým, že žalovaní 2/ až 4/ touto zmluvou neboli nijakým spôsobom viazaní.

23. Žalovaní 2/ až 4/ dodali, že zo Zmluvy č. 158/2005 o výkone správy a údržby domovej nehnuteľnosti vyplýva, že táto bola uzatvorená v zmysle § 43 Občianskeho zákonníka ako inominátna zmluva a nevyplýva z nej, že by sa uzatvárala a mala riadiť zákonom č. 182/1993 Z. z., o vlastníctve bytov a nebytových priestorov s tým, že táto bola ukončená uplynutím 6-mesačnej výpovednej lehoty, t. j. zanikla dňom 30.09.2013, na základe výpovede žalovaných 2/ až 4/.

24. Dovolatelia zdôraznili, že v odvolaní namietali, že súd prvej inštancie mal Zmluvu č. 158/2005 o výkone správy a údržby domovej nehnuteľnosti posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a nie zákona č. 182/1993 Z. z., o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí s odvolacími námietkami žalovaných 2/ až 4/ stotožnil, napriek tomu vyhodnotil rozsudok súdu prvej inštancie ako správny a vôbec sa nevysporiadal s podstatnou argumentáciou žalovaných 2/ až 4/, že zo Zmluvy na dodávku a odber tepla č. 1068501100 uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným 1/ nevyplýva, že by žalovaný 1/ konal za žalovaných 2/ až 4/, resp. že by predmetnú zmluvu uzatváral v ich mene ako zástupca.

25. Dovolatelia poukázali na to, že odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí odchyľil od svojho pôvodného právneho názoru, ako aj od právneho názoru súdu prvej inštancie a vec právne posúdil podľa § 31 a 32 Občianskeho zákonníka bez toho, aby dal stranám možnosť sa k týmto ustanoveniam vyjadriť. Tento nesprávny postup odvolacieho súdu spočívajúci v nerešpektovaní § 382 C.s.p. založil podľa žalovaných 2/ až 4/ vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. Postup, keď odvolací súd potvrdí rozhodnutie súdu prvej inštancie, pričom k záveru o vecnej správnosti výroku (§ 387 ods. 1 C.s.p.) dospeje na základe odlišného právneho posúdenia veci, s ktorým účastníkov nezoznami a nedá im príležitosť sa k nemu vyjadriť, je podľa dovolateľov odopretím práva na právne vypočutie v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR ako aj čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, komentár, Praha: C. H. Beck, str. 1271).

26. Okrem toho prípustnosť a dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p., žalovaní 2/ až 4/ odôvodnili aj tým, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil, čím postupoval v rozpore s § 220 ods. 2 a 3 C.s.p., a porušil ich právo na spravodlivý proces a právo na súdnu ochranu.

27. Odvolací súd podľa názoru dovolateľov nedal jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na rozhodujúce (kľúčové) tvrdenia a argumenty žalovaných 2/ až 4/ vo vzťahu k namietanému nedostatku ich pasívnej vecnej legitímácie. Túto namietali z dôvodu, že zo Zmluvy na dodávku a odber tepla č. 1068501100 (ani z dodatkov k nej) nevyplýva, že by žalovaný 1/ konal za žalovaných 2/ až 4/, resp. že by predmetnú zmluvu uzatváral v ich mene ako zástupca. Nedostatočné odôvodnenie vzhľadli dovolatelia aj v tom, že sa odvolací súd nezaoberal Dodatkom č. 8 (ako aj č. 9) k Zmluve na dodávku a odber tepla č. 1068501100, ktorý by mal byť absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 37 a § 39 Občianskeho

zákonníka.

28. Fakt, že žalovaní 2/ až 4/ neboli zmluvnou stranou Zmluvy na dodávku a odber tepla č. 106850110 (ani potom, ako bol uzatvorený Dodatok č. 8 zo dňa 25.06.2013 a Dodatok č. 9 zo dňa 15.09.2013), potvrdzuje podľa dovolateľov aj e-mail žalovaného 1/ zo dňa 02.10.2014, ktorým žalovaný 1/ oznamuje žalovaným 2/ až 4/, že im nesprístupni Zmluvu na dodávku a odber tepla č. 106850110 s poukazom na pečiatku „OBCHODNÉ TAJOMSTVO“, ktorou je zmluva opatrená.

29. Dovolatelia ostatný dovolací dôvod vyvedený ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., vzhľadli nesprávnym právnym posúdením „otázky právneho úkonu v zmysle § 32 ods. 1 Občianskeho zákonníka“, kedy sa odvolací súd mal odkloniť od rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 4Cdo/16/2019, 5Cdo/99/2013).

30. Presnejšie k odklonu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu malo dôjsť prijatím záveru, že žalovaný 1/ uzavrel Zmluvu na dodávku a odber tepla č. 1068501100 v mene žalovaných 2/ až 4/ v zmysle Zmluvy č. 158/2005 o výkone správy a údržby domovej nehnuteľnosti a nie zo Zmluvy na dodávku a odber tepla č. 1068501100.

31. V tejto súvislosti dovolatelia s poukazom na § 32 ods. 1 Občianskeho zákonníka zdôraznili, že zo Zmluvy na dodávku a odber tepla č. 1068501100 konanie žalovaného 1/ v mene dovolateľov nevyplýva a jej súčasťou nie je ani žiadne plnomocenstvo, z ktorého by táto skutočnosť mala vyplývať. Preto odvolací súd nesprávne vyložil ust. § 32 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dospel k záveru, že uvedenou Zmluvou na dodávku a odber tepla č. 1068501100 konal žalovaný 1/ v mene žalovaných 2/ až 4/, keďže táto zaväzuje priamo žalovaného 1/, ktorý je v danom prípade aj pasívne vecne legitimovaný. Žalovaný 1/ bol totiž podľa dovolateľov odberateľom tepla v zmysle zákona č. 657/2004 Z. z., a množstvo dodaného tepla rozpočítaval konečnému spotrebiteľovi na základe Zmluvy č. 158/2005 o výkone správy a údržby domovej nehnuteľnosti. Pasívna vecná legitimácia žalovaného 1/ napokon podľa dovolateľov je zrejma aj z faktúr doložených žalobcom, ktoré sú vystavené na žalovaného 1/ a jedine jemu aj doručované.

32. Odvolací súd preto podľa dovolateľov síce použil správny predpis, a to § 32 ods. 1 Občianskeho zákonníka, tento však nesprávne interpretoval a za právny úkon mal považovať Zmluvu na dodávku a odber tepla č. 1068501100, nie Zmluvu č. 158/2005 o výkone správy a údržby domovej nehnuteľnosti.

33. Na základe všetkých vyššie uvedených tvrdení dovolatelia dovolaciemu súdu navrhli, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že im prizná náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

34. Žalobca vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, Zmluva na dodávku a odber tepla č. 1068501100 obsahuje dodatok č. 8 zo dňa 25.06.2013, ktorým došlo k zmene odberateľa z pôvodného žalovaného 1/ na Vlastníkov bytov a nebytových priestorov M. č. X v Bratislave. V záujme zabezpečenia kontinuálnej dodávky tepla pre tento bytový dom došlo k uzatvoreniu dodatku č. 9 zo dňa 15.09.2013. Za dodané teplo na rok 2014 žalobca vystavil faktúry, ktoré boli vystavené v súlade s vyššie uvedenou zmluvou a jej dodatkov, ktoré boli žalovaným 2/ až 4/ doručené, avšak neboli uhradené. Túto skutočnosť žalovaní 2/ až 4/ nerozporujú, preto je podľa žalobcu táto skutočnosť medzi stranami nesporná.

35. Vzhľadom na uvedené sa žalobca stotožnil so závermi konajúcich súdov a má za to, že skutkový stav bol v konaní spoľahlivo zistený a oba sudy dospeli k vecne správnym právnym záverom, z ktorých dôvodov žalobca dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie žalovaných 2/ až 4/ odmietol.

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C.s.p.“)], po zistení, že dovolanie podali včas žalovaní 2/ až 4/, v neprospech ktorých bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpení

podľa § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalovaných 2/ až 4/ treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

37. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

38. Podľa ustanovenia § 419 C.s.p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

39. Podľa § 420 C.s.p., je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

40. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

41. Podľa § 428 C.s.p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

42. Podľa § 431 ods. 1 C.s.p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

43. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol rozsudok súdu prvej inštancie zmenený. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 C.s.p., pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

44. Podľa § 432 ods. 1 C.s.p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

45. V posudzovanom prípade dovolatelia vyvodzujú prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto vadu videli dovolatelia v tom, že odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie, vec právne posúdil podľa ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 31, 32 a nasl.) bez toho, aby dal stranám

sporu možnosť sa k tomuto novému právnenému posúdeniu v zmysle Občianskeho zákonníka vyjadriť, čím odvolací súd mal konať v rozpore s ust. § 382 C.s.p.

46. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p., sú - zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ C.s.p., zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnenému rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

47. Podľa § 382 C.s.p., ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili. Účelom citovaného ustanovenia je zabrániť vydávaniu prekvapivých rozhodnutí odvolacími súdmi, t. j. takých, v ktorých sa odvolací súd v rozhodujúcich okolnostiach odklonil od rozhodnutia súdu prvej inštancie.

48. Predmetné zákonné ustanovenie vychádza z princípu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, ktorý je súčasťou princípu právnej istoty. Predvídateľnosť súdnych rozhodnutí sa prejavuje aj v tom, že odvolací súd v prípade meritórneho rozhodnutia o odvolaní ešte pred vyhlásením rozhodnutia oboznámi sporové strany so svojím v konaní ešte nevysloveným právnym názorom, ktorý je odlišný od právneho názoru uvedeného v rozhodnutí súdu prvej inštancie, a vytvorí stranám priestor, aby mohli k tomuto právnenému názoru zaujať stanovisko.

49. O prekvapivé rozhodnutie ide vtedy, ak odvolací súd nepostupoval v zmysle ustanovenia § 382 C.s.p., a zároveň pri svojom rozhodovaní použil ako rozhodujúce zákonné ustanovenie, ktoré v konaní pred súdom prvej inštancie nebolo použité, a ktorého aplikácie sa v priebehu sporu strany nedomáhali, a to ani v priebehu odvolacieho konania (k tomu viď aj 3Obdo/23/2017). Aplikabilita ust. § 382 C.s.p., sa týka výlučne hmotnoprávneho posúdenia uplatneného nároku a prichádza do úvahy v prípade, ak odvolací súd dospeje k záveru, že žalovaný nárok treba posúdiť podľa iného právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, alebo síce podľa toho istého právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie, ale podľa iného ustanovenia (iného paragrafu alebo iného jeho odseku).

50. Zároveň musí byť „nové“ ustanovenie právneho predpisu pre vec rozhodujúce s tým, že o „nové“ ustanovenie právneho predpisu nejde vtedy, ak už bolo predmetné ustanovenie aplikované v skoršom štádiu konania, napr. v skoršom rozhodnutí súdu prvej inštancie (zrušenom na základe použitia opravných prostriedkov), alebo ak jeho možná aplikácia bola posudzovaná v predchádzajúcom kasačnom rozhodnutí odvolacieho súdu.

51. Konanie na odvolacom súde je poznačené vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f/ C.s.p., zakladajúcou prípustnosť dovolania v súvislosti s námietkou „prekvapivosťou“ rozhodnutia výlučne vtedy, ak sú kumulatívne splnené nasledujúce podmienky:

- 1/ odvolací súd vo veci meritórne rozhodol (t. j. potvrdil alebo zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie),
- 2/ na hmotnoprávne posúdenie uplatneného nároku aplikoval „nové“ ustanovenie právneho predpisu (t. j. zákonné ustanovenie, ktoré bolo prvýkrát v priebehu súdneho sporu použité až v meritórnom rozhodnutí odvolacieho súdu),
- 3/ predmetné ustanovenie bolo pre rozhodnutie odvolacieho súdu rozhodujúce a zároveň
- 4/ odvolací súd nevyzval strany sporu, aby sa k použitiu tohto „nového“ ustanovenia vyjadrili.

52. Ak nebola splnená čo i len jedna z vyššie uvedených podmienok, nie je vo veci daná prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p.

53. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že odvolací súd nesúhlasil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že na právny vzťah žalovaného 1/ a žalovaných 2/ až 4/ je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 182/1993 Z.z., o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, a to pre absenciu zákonom definovaného subjektu v podobe „vlastníkov bytov a nebytových priestorov“. Preto odvolací súd ustálil, že na daný vzťah je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka s tým, že aplikácia tohto zákona nemá vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie ohľadom pasívnej vecnej legitímácie žalovaných 2/ a ž 4/.

54. V tejto súvislosti dovolací súd považuje za potrebné poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.02.2019, sp. zn. 3Obdo/1/2019 uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 4/2020, ako judikát č. 48, v zmysle ktorého „Nejde o postup odvolacieho súdu v rozpore s ustanovením § 382 Civilného sporového poriadku, ak bez výzvy stranám sporu použije vo svojom rozhodnutí iné ustanovenie právneho predpisu, ako súd prvej inštancie, ak už bolo predmetné ustanovenie aplikované v skoršom štádiu konania, alebo ak jeho možná aplikácia bola posudzovaná v predchádzajúcom kasačnom rozhodnutí odvolacieho súdu. To platí aj v prípade, že pri svojom rozhodovaní odvolací súd použil iné ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu ako súd prvej inštancie, pričom sa jeho aplikácie v ktoromkoľvek štádiu sporu domáhala strana sporu a zároveň druhá strana mala procesnú možnosť sa k jeho použitiu vyjadriť.“

55. Z obsahu spisu dovolací súd zisťuje, že jedným z procesných obrán žalovaných 2/ až 4/ ohľadom „nesprávneho vyvodenia ich pasívnej vecnej legitímácie“ v tomto spore, bolo okrem iného zdôraznenie tej skutočnosti, že na prejednávany prípad je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, kedy ani aplikáciou ust. § 31 a 32 Občianskeho zákonníka, nie je podľa ich názoru daná pasívna vecná legitímácia ako žalovaných 2/ až 4/. Túto obranu uviedli žalovaní 2/ až 4/ aj v odvolaní (č. l. 337 spisu) voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktoré bolo riadne doručené aj protistrane s procesnou možnosťou sa s odvolaním riadne oboznámiť a podať k nemu svoje vyjadrenie.

56. Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľmi namietnutá „prekvapivosť“ rozhodnutia odvolacieho súdu spočíva v tom, že odvolací súd nevyzval strany sporu postupom podľa ustanovenia § 382 C.s.p., na aplikáciu ustanovenia § 31 a 32 Občianskeho zákonníka, nie je v konaní prítomná, keďže aplikácie Občianskeho zákonníka, resp. aplikácie dotknutých ustanovení sa v konaní domáhali samotní žalovaní 2/ až 4/. Dovolací súd dodáva, že zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva povinnosť odvolaciu súdu uvedenie toho, akým spôsobom mieni odvolací súd dané zákonné ustanovenia pri svojom rozhodovaní vykladať.

57. Zároveň dovolací súd uvádza, že odvolací súd zrozumiteľným a riadne odôvodneným spôsobom konštatoval, že medzi spoluvlastníkmi nehnuteľnosti a žalovaným 1/ ako správcou bola dňa 04.01.2006 uzatvorená zmluva č. 158/2005 o výkone správy a údržby domovej nehnuteľnosti, predmetom ktorej bolo podľa čl. I. bod 1 výkon komplexnej správy a údržby, konanie menom vlastníkov a na ich účet v praktických činnostiach v súvislosti s predmetnou domovou nehnuteľnosťou, ktorá bola vyhodnotená podľa Občianskeho zákonníka ako nepomenovaná zmluva, pretože nesie prvky ustanovenia zákona č. 182/1993 Z. z., o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. O nepomenovanú zmluvu ide podľa odvolacieho súdu z toho dôvodu, že s odkazom na § 2 ods. 2 a § 8b citovaného zákona v predmetnom spore absentuje subjekt v podobe vlastníkov bytov a nebytových priestorov, na ktorý tento zákon odkazuje. Z uvedených dôvodov odvolací súd konštatoval, že Zmluva na dodávku a odber tepla zaväzuje priamo vlastníkov bytového domu - žalovaných 2/ až 4/ v zmysle § 31 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktorí sú v tomto spore pasívne vecne legitímovaní ako vlastníci domovej nehnuteľnosti. V súvislosti s týmto záverom poukázal odvolací súd aj na vyjadrenie žalovaných 2/ až 4/ uvedené vo výpovedi zo zmluvy o výkone správy č. 158/2005, kde žalovaní 2/ až 4/ upozorňovali žalovaného 1/ ako správcu na jeho povinnosti pri ukončení výkonu správy. Odvolací súd taktiež v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že nie je povinnosťou súdu dať odpovede na všetky otázky, ktoré nastolia sporové

strany, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (viď odvolacie námietky týkajúce sa Dodatku č. 8 (ako aj č. 9) k Zmluve na dodávku a odber tepla č. 1068501100 a pod., pozn. dovolacieho súdu).

58. Podľa názoru dovolacieho súdu procesný postup odvolacieho súdu prebiehal v zmysle právnej úpravy Civilného sporového poriadku, dovolatelia mali možnosť zúčastniť sa na úkonoch súdu prvej inštancie a proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podať odvolanie, čo aj urobili. Skutočnosť, že sa dovolatelia nestotožňujú s procesným postupom všeobecného súdu, nemôže viesť k záveru o porušení práva na spravodlivý proces a odňatí možnosti konať pred súdom.

59. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté namietanou vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f/ C.s.p., a napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nie je možné považovať za prekvapivé, neodôvodnené a nepreskúmateľné.

60. Dovolanie je ďalej odôvodnené § 421 ods. 1 C.s.p., teda tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.).

61. V prípade, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.), je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť označením rozhodnutí dovolacieho súdu, od ktorých sa odvolací súd v riešenom spore odklonil. Tento dôvod prípustnosti sa viaže na ustálenú judikatúru najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu, a to v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd v rozhodnutiach, ktoré boli zverejnené ako súdne rozhodnutia zásadného významu v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

62. Ak už došlo k judikátornému vyriešeniu určitej otázky a k publikovaniu niektorého rozhodnutia alebo stanoviska riešiaceho túto otázku v Zbierke, je potrebné, aby súdy tento judikátorný posun vo svojej rozhodovacej praxi zohľadňovali. Skutočnosť, že súd bez vysvetlenia nerešpektuje niektorý judikát najvyššieho súdu, oslabuje presvedčivosť jeho rozhodnutia. Ide tiež o negatívny dopad na predvídateľnosť súdneho rozhodovania. Súd sa pri prejednávaní a rozhodovaní určitej veci nemusí stotožniť s judikátom najvyššieho súdu vydaným v skutkovo a právne podobnej veci, avšak je nevyhnutné, aby svoj odlišný právny názor argumentačne (kriticky) konfrontoval v odôvodnení rozhodnutia a dostatočne vysvetlil, prečo nebolo možné stotožniť sa s judikátom.

63. Je potom úlohou dovolacieho súdu, ak sú dôvody prípustnosti z tohto pohľadu dovolateľom uvedené, t. j. predpokladá sa, že dovolateľ „presvedčí“ dovolací súd, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, aby tento odklon, ak bude mať za to, že dovolanie je prípustné, z hľadiska právneho posúdenia vec vyriešil. Dovolateľ preto musí v dovolaní presne uviesť, ktorý konkrétny judikát (rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky) nerešpektoval odvolací súd vo svojom rozhodnutí (Veľké komentáre, Civilný sporový poriadok, Števcák, Ficová, Baricová, Mesiarkinová, Bajánková, Tomašovič a kol., 2016, str. 1382).

64. Právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C.s.p., sa rozumie otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení. Zároveň právnou otázkou (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 C.s.p., no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2020, sp. zn. III. ÚS 123/2020, podľa

ktorého už zo samotného znenia § 421 C.s.p., je možné vyvodit', že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

65. Pokiaľ v dovolaní vymedzená otázka, ktorú má podľa dovolateľa posudzovať dovolací súd, predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 C.s.p., a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť. Zároveň ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 C.s.p., v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p., a § 432 ods. 1 C.s.p.).

66. Dovolací súd preskúmaním dovolania žalovaných 2/ až 4/ v prvom rade konštatuje, že v ňom absentuje jednoznačné vymedzenie právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd (ako aj súd prvej inštancie) odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu s tým, že túto nie je možné jednoznačne vyvodit' ani z obsahu podaného dovolania s dopadom na jej zovšeobecnenie (III. ÚS 123/2020).

67. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní náležitostí dovolania uplatňoval prílišný formalizmus, alebo nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí dovolania, ktoré nemajú oporu v zákone, alebo idú nad rámec zákona. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup, majúci na zreteli, že ustanovenia Civilného sporového poriadku vyžadujú istú mieru nielen obsahového, ale aj formálneho vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Dovolací súd zastáva názor, podľa ktorého ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je (procesnou) povinnosťou strany vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a špecifikovať v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod, keďže pristúpiť k dovolaciemu prieskumu je dovolací súd oprávnený len v prípade zákonom predpokladaného riadneho vymedzenia dovolacích dôvodov.

68. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalovaného opreté o nesprávne právne posúdenie podľa § 421 C.s.p. bez uvedenia v akej konkrétnej otázke nesprávne právne posúdenie spočívalo (so zdôraznením dôležitosti správneho právneho posúdenia tejto otázky pre posudzovanú vec), nenaplnia kvalitatívne požiadavky kladené zákonom na dovolanie v časti vymedzenia dovolacích dôvodov, ktorých garanciou splnenia má byť povinné právne zastúpenie dovolateľa. Dovolací súd dodáva, že konštatovanie dovolateľov o nesprávnom právnom posúdení „otázky právneho úkonu v zmysle § 32 ods. 1 Občianskeho zákonníka“ nie je možné považovať za dostatočne vymedzený nedostatok právneho posúdenia odvolacím súdom, ktorým malo dôjsť aj k odklonu od rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR rozhodnutiami sp. zn. 4Cdo/16/2019 a 5Cdo/99/2013. K uvedeným rozhodnutiam predostretým dovolateľmi je navyše nutné uviesť, že tieto svojím obsahom s prejednáványm sporom skutkovo nesúvisia, pretože v nich riešené právne posúdenie „konania za zastúpeného“ nie je viazané na dodávku a odber tepla podľa osobitného zákona č. 657/2004 Z.z., o tepelnej energetike, resp. nie je viazané na zmluvný vzťah založený zmluvou o výkone správy a údržby domovej nehnuteľnosti.

69. Dovolací súd zároveň poznamenáva, že dovolateľmi uvádzaný odklon odvolacieho súdu od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vzhľadli najmä tým, že správne mal konajúci odvolací súd vychádzať zo Zmluvy na dodávku a odber tepla č. 1068501100 a nie zo Zmluvy č. 158/2005 o výkone správy a údržby domovej nehnuteľnosti, ktoré nedostatky súvisia s vyriešením skutkových otázok. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že záver o neprípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C.s.p. pri riešení tzv. skutkových otázok zaujal už vo svojich skorších rozhodnutiach (v podrobnostiach vid' aj 1Obdo/47/2017, 4Obdo/45/2017 a 5Obdo/22/2017), zotrúva na ňom a nevidí dôvod, aby sa od neho v rozhodovanej veci odklonil.

70. Osobitne dáva dovolací súd do pozornosti uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. septembra 2018, sp. zn. II. ÚS 416/2018, ktorým bolo úspešne podrobené testu ústavnosti uznesenie najvyššieho súdu z 25. apríla 2018, sp. zn. 5Obdo/22/2017, a v ktorom ústavný súd skonštatoval, že „mu nepatrí nahrádzať právne názory najvyššieho súdu a pokiaľ závery najvyššieho súdu v otázke prípustnosti dovolania vzhľadom na skutkový stav nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické, či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, ústavný súd nemá dôvod do právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu zasahovať“.

71. Dovolací súd zároveň dodáva, že za relevantné vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade s § 432 ods. 1 a 2 C.s.p., nemožno považovať ani argumenty žalovaných 2/ a 4/ uvedené v dovolaní, z ktorých je zrejmé v zásade len ich nespokojnosť s vyvodením skutkových zistení a záverov konajúcich súdov.

72. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaných 2/ až 4/ podľa § 420 písm. f/ C.s.p., a § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., nie je procesne daná, preto ich dovolanie podľa § 447 písm. c/, f/ C.s.p., odmietol.

73. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 C.s.p., v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., s dôrazom na skutočnosť, že žalobca si ich náhradu v dovolacom konaní neuplatnil.

74. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.